

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2011./2012.

**ENGLISKI
JEZIK**

Stručna radna skupina za izradbu ispitnih materijala iz Engleskoga jezika:

Sanja Vrhovec Vučemilović, prof. savjetnica, voditeljica, V. gimnazija, Zagreb

Melita Jurković, prof. savjetnica, IV. gimnazija, Zagreb

Cvjetanka Božanić, prof. savjetnica, X. gimnazija, Zagreb

mr. sc. Martin Peter Doolan, LANCON d.o.o., Zagreb.

Sadržaj

UVOD	5	2.2.1. Čitanje	28
1. VIŠA RAZINA ISPITA	6	2.2.2. Pisanje	28
1.1. Područja ispitivanja	6	2.2.3. Slušanje	29
1.2. Obrazovni ishodi	6	2.3. Struktura ispita	29
1.2.1. Čitanje	6	2.3.1. Čitanje	30
1.2.2. Pisanje	7	2.3.2. Pisanje	30
1.2.3. Slušanje	7	2.3.3. Slušanje	30
1.3. Struktura ispita	8	2.4. Tehnički opis ispita	31
1.3.1. Čitanje	8	2.4.1. Trajanje ispita	31
1.3.2. Pisanje	9	2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	31
1.3.3. Slušanje	9	2.4.3. Pribor	32
1.4. Tehnički opis ispita	10	2.5. Opis bodovanja	32
1.4.1. Trajanje ispita	10	2.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Čitanja</i>	32
1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	10	2.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Pisanja</i>	32
1.4.3. Pribor	11	2.5.3. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Slušanja</i>	34
1.5. Opis bodovanja	11	2.6. Primjeri zadataka s detaljnim	
1.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Čitanja</i>	11	pojašnjenjem	34
1.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Pisanja</i>	11	2.6.1. Primjer zadatka povezivanja	35
1.5.3. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Slušanja</i>	15	2.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora	36
1.6. Primjeri zadataka s detaljnim		2.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	37
pojašnjenjem	16	2.6.4. Primjer zadatka kratkoga sastavka	37
1.6.1. Primjer zadatka povezivanja	16	2.7. Priprema za ispit	38
1.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora	18	2.7.1. Vještina čitanja	38
1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	19	2.7.2. Vještina pisanja	39
1.6.4. Primjer zadatka eseja	20	2.7.3. Vještina slušanja	39
1.7. Priprema za ispit	21	2.7.4. Savjeti za pisanje uspješnoga sastavka	40
1.7.1. Vještina čitanja	21	3. DODATCI	42
1.7.2. Vještina pisanja	22	3.1. Gramatičke strukture za višu razinu ispita	42
1.7.3. Vještina slušanja	22	3.2. Gramatičke strukture za	
1.7.4. Savjeti za pisanje uspješnoga eseja	24	osnovnu razinu ispita	44
2. OSNOVNA RAZINA ISPITA	28	3.3. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka pisanja na	
2.1. Područja ispitivanja	28	engleskome jeziku (viša razina)	46
2.2. Obrazovni ishodi	28	3.4. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka pisanja na	
		engleskome jeziku (osnovna razina)	48

UVOD

Engleski jezik je na državnoj maturi obvezni predmet. Pristupnici mogu birati hoće li polagati Engleski jezik na višoj ili osnovnoj razini.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Engleskoga jezika temeljni je dokument ispita kojim se opisuje što će se i kako ispitivati na državnoj maturi iz ovoga predmeta na višoj i osnovnoj razini u školskoj godini 2011./2012.

Ispitni katalog sadrži potrebne informacije i detaljna pojašnjenja o obliku i sadržaju ispita.

Njime se određuje što se od pristupnika očekuje na ispitu na višoj i osnovnoj razini.

Viša razina ispita usklađena je s nastavnim planom i programom za gimnazije¹. Oni pristupnici koji su slušali Engleski jezik prema ostalim nastavnim planovima i programima, ako žele polagati višu razinu, trebaju proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga nastavnoga plana i programa rabeći dodatnu odobrenu literaturu.

Gimnazijski program razlikuje se u zahtjevnosti, odnosno obimu usvojenosti određenih jezičnih sadržaja (gramatičkih struktura). Potrebno je također uvoditi rad s određenim vrstama tekstova (članci, izvješća i sl.) i sustavno proširivati vokabular vezan za opće teme.

U *Dodatku* ispitnoga kataloga sivom su bojom naznačene razlike u tematskim sadržajima i jezičnim strukturama koje pristupnici trebaju dodatno obraditi kako bi mogli pristupiti ispitu na višoj razini i uspješno ga položiti.

Osnovna razina ispita odgovara nastavnomu planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim strukovnim školama.²

¹ Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

² Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, Posebno izdanje, broj 11, Zagreb, lipanj 1997.

Ispitni katalog podijeljen je na dva dijela od kojih svaki opisuje jednu od navedenih razina.

Za svaku razinu priložena su ova poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem
7. Priprema za ispit.

Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom Nastavnoga plana i programa iz Engleskoga jezika za gimnazije pristupnik postiže B2 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005).

Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom Nastavnoga plana i programa iz Engleskoga jezika pristupnik postiže A2 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005).

U prvome i drugome poglavlju čitatelj može naći odgovor na pitanje *što se ispituje*. U prvome su poglavlju navedena područja ispitivanja, odnosno ključne vještine iz ovoga predmeta koje se ispituju ovim ispitom. U drugome je poglavlju, kroz konkretne opise onoga što pristupnik treba znati, razumjeti i moći učiniti, pojašnjen način na koji će se navedena znanja i vještine provjeravati.

Treće, četvrto i peto poglavlje odgovaraju na pitanje *kako se ispituje*, a u njima je pojašnjena struktura i oblik ispita, vrste zadataka te način provedbe i vrjednovanja pojedinih zadataka i ispitnih cjelina.

U šestome su poglavlju opisani svi tipovi zadataka.

Slijedi poglavlje koje odgovara na pitanje *kako se pripremiti* za ispit. U tom su poglavlju savjeti koji pristupnicima pomažu u pripremi ispita.

Nakon pregleda razina u Dodatku su priložene gramatičke strukture za svaku razinu.

1. VIŠA RAZINA ISPITA

1.1. Područja ispitivanja

Ispitom državne mature iz Engleskoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu za gimnazije.

Sukladno tomu, ispit iz Engleskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

Vještina govorenja ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2011./2012. No, valja naglasiti da i dalje treba sustavno razvijati, njegovati i usavršavati vještinu govorenja jer je konačni cilj naučiti se služiti jezikom u komunikacijskoj situaciji.

1.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu za gimnazije i prema B2 razini ZEROJ-a.

1.2.1. Čitanje

Prvom se cjelinom ispituje čitanje, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B2 razini ZEROJ-a (2005:71f.) pristupnik može:

- prilično samostalno čitati razne tekstne vrste prilagođavajući način i brzinu čitanja tekstu i svrsi čitanja
- izvući informacije, ideje i mišljenja iz stručnih izvora unutar vlastitoga područja interesa
- razumjeti članke i izvještaje koji se bave aktualnim problemima i u kojima autor teksta izražava određena shvaćanja, gledišta i stavove
- razumjeti stručne članke i izvan područja vlastitoga interesa, a uz poteškoće samo one u kojima se pojavljuju rjeđe korišteni izrazi i pojmovi.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- općenito razumjeti o čemu je riječ (uočiti osnovni smisao)
- pronaći specifične informacije
- detaljno razumjeti tekst kako bi shvatio implicitno značenje i sl.
- razumjeti određene leksičke i/ili strukturalne obrasce
- prikladno uporabiti određene leksičke i/ili strukturalne obrasce.

1.2.2. Pisanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina pisanja, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B2 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) pristupnik može:

- pisati jasne, opširne tekstove o različitim temama vezanim za vlastito područje interesa sintetizirajući i vrjednujući informacije i argumente iz nekoliko izvora
- napisati sastavak ili izvještaj u kojem sustavno razvija neku temu, navodi bitne argumente i pojedinosti koje podržavaju iznesena shvaćanja, objašnjava razloge za i protiv nekoga stajališta te navodi prednosti i nedostatke različitih rješenja i slično
- pisati duže tekstove u kojima izražava osjećaje, opisuje razne stvarne ili izmišljene događaje, vlastite doživljaje i iskustva, izriče pretpostavke i mišljenja te daje komentare, kritičke osvrtne i slično
- dovoljno bogatim vokabularom pisati o temama iz područja vlastitoga interesa i o većini općih tema
- mijenjati formulaciju da bi izbjegao često ponavljanje iako nedostaci u vokabularu mogu dovesti do parafraziranja

- prikladno rabiti vokabular, premda ponekad može doći do zamjene ili pogrješnoga izbora riječi, no bez većih poteškoća ili zastoja u komunikaciji
- pravilno rabiti gramatičke strukture iako se mogu pojaviti povremeni previdi ili sporadične pogreške te manje netočnosti u strukturi rečenice, ali se to rijetko događa
- dobro oblikovati razne tekstne vrste rabeći niz različitih konektora i druga sredstva za povezivanje teksta.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- napisati sastavak u kojem sustavno razvija neku temu navodeći razloge za i protiv nekoga stajališta ili objašnjavajući prednosti i nedostatke različitih rješenja naglašavajući bitne argumente i navodeći pojedinosti koje podržavaju iznesena shvaćanja uz uporabu relativno širokoga raspona vokabulara i manje, nesustavne gramatičke pogreške.

1.2.3. Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina slušanja.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B2 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti ono što je izrečeno standardnim govornim jezikom, uživo ili putem medija o poznatim i nepoznatim temama koje se obično susreću u osobnome, društvenome ili obrazovnome području unatoč buci koja je prisutna u pozadini govora
- razumjeti glavne misli tematski i jezično zahtjevnoga govora o konkretnim i apstraktnim temama ako je iznesen standardnim govorom

- razumjeti obavijesti i poruke konkretnoga ili apstraktnoga sadržaja ako su iznesene standardnim jezikom i uobičajenom brzinom
- shvatiti bit predavanja, izlaganja, izvještaja i drugih oblika sadržajno i jezično složenih, ali dobro strukturiranih akademskih ili stručnih nastupa
- s relativnom lakoćom pratiti živu raspravu između izvornih govornika
- razumjeti snimke na standardnome jeziku koje su uobičajene u društvenome ili akademskome životu te, osim sadržaja, prepoznati stavove i mišljenja govornika.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik razumjeti *opće poruke, glavne misli i specifične informacije* na ovim vrstama tekstova:

- razgovori i rasprave
- predavanja, izlaganja i izvještaji
- obavijesti i poruke konkretnoga ili apstraktnoga sadržaja.

Tekstovi govore o poznatim i nepoznatim temama koje se obično susreću u osobnome, društvenome ili obrazovnome području prema Nastavnome planu i programu iz Engleskoga jezika na standardnome jeziku.

1.3. Struktura ispita

Ispit iz Engleskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 5 skupina zadataka (*tasks*) vezanih uz različite početne tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Čitanja* prikazana je u tablici 1.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci povezivanja	članak od 500 do 600 riječi	12
2.	razumijevanje osnovnoga smisla, specifičnih informacija i implicitnoga značenja	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	članak od 500 do 600 riječi	6
3.	detaljno razumijevanje teksta (kohezije i koherencije)	zadatci povezivanja	članak od 500 do 600 riječi	6
4.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	članak od 200 do 250 riječi	8
5.	uporaba prikladnih leksičkih i/ili strukturalnih obrazaca	zadatci dopunjavanja	članak od 180 do 220 riječi	8

Napomena: Tekstovi sadrže od 1950 do 2250 riječi.

1.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka eseja.

Pristupnici moraju napisati esej od 200 do 250 riječi na zadanu temu.

Struktura ispitne cjeline *Pisanja* prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline Pisanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	ispunjenje zadatka, koherencija i kohezija uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca	esej od 200 do 250 riječi	1	20

1.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka (*tasks*) vezanih uz različite slušane tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanja* prikazana je u tablici 3.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 3. Struktura ispitne cjeline *Slušanja*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje opće poruke/specifičnih informacija	zadatci povezivanja	kratke priče	5
2.	razumijevanje glavne misli/specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	kratke priče/kratki razgovori	8
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	razgovor/rasprava	6
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	predavanje/izlaganje/ izvješće/razgovor	6

1.4. Tehnički opis ispita

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Engleskoga jezika³ traje ukupno **180 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanja* i *Pisanja* provode se vremenski odvojeno od ispitne cjeline *Slušanja*. Za rješavanje ispitne cjeline *Čitanja* predviđeno je **70 minuta**, a za rješavanje ispitne cjeline *Pisanja* **75 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanja* traje približno **35 minuta** uključujući i 5 minuta za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremeni provedbe bit će objavljen u *Vodiču kroz državnu maturu* te na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj su *dvije ispitne knjižice, list za odgovore, dva lista za ocjenjivače* te *list za koncept*. U prvoj su ispitnoj knjižici tekstovi i zadatci kojima se ispituje vještina čitanja, a u drugoj je ispitnoj knjižici zadatak eseja kojim se provjerava

vještina pisanja i list za čistopis. Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja, odnosno upisivanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadacima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju upisivanjem riječi na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač. Tijekom rješavanja zadatka eseja pristupnici mogu rabiti list za koncept za pisanje bilježaka, ali se vrijednuje samo onaj tekst koji je na listu za čistopis.

³ Vještina govorenja ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2011./2012.

Slušanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica i list za odgovore*. Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provedba ispitne cjeline *Slušanja*⁴

- Svaki se tekst sluša dvaput.
- Prije svakoga zadatka pristupnici imaju stanku kako bi pročitali pitanja prije slušanja.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju imaju 5 minuta da ih prepišu na list za odgovore.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadacima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja triju dijelova ispita iz Engleskoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje. Tijekom svih dijelova ispita pristupnicima ne će biti dopušteno rabiti rječnik.

⁴Nakon što dežurni nastavnik pročita upute pristupnicima, pušta snimku. Snimka je napravljena na način da je njom predviđeno ponavljanje tekstova te stanke za čitanje i rješavanje zadataka. Pristupnici stoga trebaju pažljivo slušati upute na snimci.

1.5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s jednom trećinom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Čitanje	1/3
Pisanje	1/3
Slušanje	1/3

1.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline Čitanja

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod.

Ova ispitna cjelina donosi ukupno 40 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3

1.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline Pisanja

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno 20 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3

Esej se ocjenjuje prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od četiriju kriterija:

• Izvršenje zadatka

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Izvjestaja i sastavaka u ZEROJ-u*)

• Koherencija i kohezija

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Dosljednosti i povezanosti u ZEROJ-u*)

• Vokabular

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara u ZEROJ-u*)

• Gramatika

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Gramatičke ispravnosti u ZEROJ-u*).

U tekstu koji slijedi objašnjeni su svi kriteriji.

Izvršenje zadatka

Izvršenje zadatka odnosi se na dva glavna elementa:

1. Razradba zadane teme

2. Argumentacija (esej – naglašavajući bitne argumente i navodeći pojedinosti koje podržavaju iznesena shvaćanja).

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik obavio zadatak.

Prvi element, **Razradba zadane teme**, odnosi se na pitanje je li pristupnik odgovorio na sve dijelove zadatka ili samo na neke i poštuje li pristupnik format eseja koji sadrži uvod, glavni dio i zaključak.

Drugi element, **Argumentacija**, izveden je iz ilustrativne ljestvice za ocjenjivanje *Razvijanja teme u ZEROJ-u* (2005:128).

Prema toj ljestvici korisnik:

- *može razviti jasan opis ili prikaz nečega proširujući i podržavajući glavne misli primjerenim detaljima i primjerima.*

Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* izveden je iz ilustrativne ljestvice za ocjenjivanje *Dosljednosti i povezanosti u ZEROJ-u* (2005:129).

Prema toj ljestvici korisnik:

- *može rabiti ograničeni broj kohezivnih sredstava kako bi svoje izričaje povezao u jasan, dosljedan diskurs*
- *može uspješno rabiti različite veznike kako bi jasno označio odnose između misli.*

Koherencija se odnosi na pitanje:

- Kako lako čitatelj/ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?

Kohezija se odnosi na pitanja:

- Kako dobro pristupnik rabi kohezivna sredstava u svrhu povezivanja svojih misli?
- Kako dobro pristupnik rabi pravila o strukturiranju odlomka u svrhu organiziranja načina predstavljanja svojih ideja?

Vokabular

Vokabular se odnosi na dva glavna elementa:

- Raspon
- Točnost.

Raspon vokabulara izveden je iz ilustrativne ljestvice za ocjenjivanje *Opsega vokabulara u ZEROJ-u* (2005:115).

Prema toj ljestvici korisnik:

- *raspolaze dovoljno bogatim vokabularom da se može izraziti o temama iz područja vlastitoga interesa i o većini općih tema*
- *može mijenjati formulaciju da bi izbjegao često ponavljanje, no vokabularni nedostatci mogu izazvati zastajkivanje i parafraziranje.*

Točnost vokabulara izvedena je iz ilustrativne ljestvice za ocjenjivanje *Sposobnosti korištenja vokabulara u ZEROJ-u* (2005:115).

Prema toj ljestvici kod korisnika:

- *ispravnost izbora vokabulara uglavnom je na visokoj razini, premda ponekad može doći do zamjene ili pogriješnoga izbora riječi, no bez zastoja u komunikaciji.*

Gramatika

Gramatika se odnosi na dva glavna elementa:

- Raspon
- Točnost.

Raspon gramatičkih struktura odnosi se na pitanje:

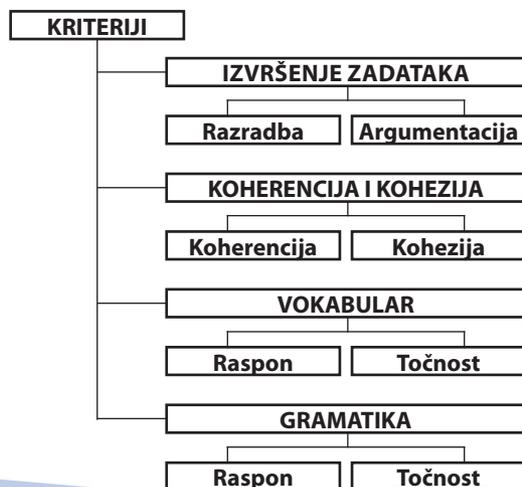
- Rabi li pristupnik složene strukture ili se mora oslanjati na uporabu jednostavnih struktura?

Točnost gramatičkih struktura izvedena je iz ilustrativne ljestvice za ocjenjivanje *Gramatičke ispravnosti u ZEROJ-u* (2005:117).

Prema toj ljestvici korisnik:

- *prilično dobro vlada gramatikom i ne pravi pogreške koje mogu dovesti do nesporazuma*
- *dobro vlada gramatikom; mogu se pojaviti povremeni previdi ili sporadične pogreške te manje netočnosti u strukturi rečenice, ali to se događa rijetko i često se može naknadno ispraviti.*

Pregled kriterija za vrjednovanje pisanja

Ljestvica za ocjenjivanje eseja prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Ljestvica za ocjenjivanje eseja

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	<ul style="list-style-type: none"> Svi su dijelovi zadane teme relativno jednako razrađeni. Glavne misli izložene su s jasnom potporom. 	<ul style="list-style-type: none"> Tijek misli je jasan. Odlomci su učinkovito strukturirani. Uporaba kohezivnih sredstava je učinkovita. 	<ul style="list-style-type: none"> Široki raspon vokabulara za zadatak Pojavljuju se pogrješke u uporabi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> Široki raspon struktura za zadatak Pojavljuju se pogrješke u uporabi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4	<ul style="list-style-type: none"> Svi su dijelovi zadane teme razrađeni, ali nejednako. Glavne misli izložene su uglavnom s dobrom potporom. 	<ul style="list-style-type: none"> Tijek misli uglavnom je jasan. Odlomci su dobro strukturirani. Uporaba kohezivnih sredstava je dobra. 	<ul style="list-style-type: none"> Dobar raspon za zadatak Pogrješke u uporabi/obliku/pravopisu ponekad utječu na lako razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Dobar raspon za zadatak Pogrješke u uporabi/obliku ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.
3	<ul style="list-style-type: none"> Jedan dio zadane teme nije razrađen. Glavne misli izložene su s dovoljnom potporom./Nisu sve glavne misli relevantne. 	<ul style="list-style-type: none"> Tijek misli ponekad je nejasan. Postoji naznaka strukturiranja odlomaka. Uporaba kohezivnih sredstava je ograničena. 	<ul style="list-style-type: none"> Dovoljan raspon za zadatak Pogrješke u uporabi/obliku/pravopisu ponekad uzrokuju teškoće u razumijevanju. 	<ul style="list-style-type: none"> Općenito se oslanja na jednostavne strukture. Pogrješke u uporabi/obliku ponekad uzrokuju teškoće u razumijevanju.
2	<ul style="list-style-type: none"> Dva dijela zadane teme nisu razrađena. /Esej je uglavnom irelevantan. Glavnim mislima nedostaje potpora. Nedostatno vladanje jezikom. /Neprikladan format (<i>layout</i>) teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> Tijek misli uglavnom je nejasan. Odlomci su nedostavno strukturirani. Uporaba kohezivnih sredstava je nedovoljna. Nedostatno vladanje jezikom 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon je nedostatan za zadanu temu. Pogrješke u uporabi/obliku/pravopisu često onemogućuju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Oslanja se na uporabu jednostavnih struktura. Pogrješke u uporabi/obliku često onemogućuju razumijevanje.
1	<ul style="list-style-type: none"> Tekst se ne odnosi na zadanu temu./Esej je irelevantan. Nema jasno izloženih glavnih misli. Tekst je uglavnom nerazumljiv. 	<ul style="list-style-type: none"> Ne može se pratiti tijek misli. Tekst je uglavnom nerazumljiv. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon je vrlo ograničen. Pogrješke u uporabi/obliku/pravopisu općenito onemogućuju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon je vrlo ograničen. Pogrješke u uporabi/obliku općenito onemogućuju razumijevanje.
0	Tekst je nerazumljiv ili ima manje od 50 riječi.			

Pojašnjenje

Ako su opisivači unutar nekoga kriterija (IZ, KK, V i G) na različitoj razini, primjenjuje se niža razina. Primjerice, ako raspon vokabulara u eseju zaslužuje 5 bodova, a točnost vokabulara 4, za Vokabular će se eseju dodijeliti 4 boda.

Tekst koji ima 2 boda iz *Izvršenja zadatka* ne može dobiti više od 4 boda na ostalim kriterijima.

Tekst koji ima 1 bod iz *Izvršenja zadatka* zbog nedovoljne duljine ne može dobiti više od 3 boda na ostalim kriterijima.

Tekst koji ima 1 bod iz *Izvršenja zadatka* zbog irelevantnosti ne može dobiti više od 1 boda na ostalim kriterijima.

Tekst koji ima 0 bodova iz *Izvršenja zadatka* zbog nedovoljne duljine ne može dobiti više od 1 boda na ostalim kriterijima.

Tekstovima nedovoljne duljine oduzimaju se bodovi na kriteriju *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

160 – 190 riječi: 1 bod

130 – 159 riječi: 2 boda

100 – 129 riječi: 3 boda

50 – 99 riječi: 4 boda.

Minimalni broj bodova na kriteriju *Izvršenje zadatka* je 0.

Riječi se broje po načelu kako ih broji računalo – riječi su odvojene prazninama. Skraćenice (npr., *l'm*, *isn't*) broje se kao jedna riječ. U broj riječi ne ubrajaju se ponavljanja, nabranjanja i ulomci prepisani iz ispita čitanja.

1.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline *Slušanja*

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod.

Ova ispitna cjelina donosi ukupno 25 bodova.

Udio u cijelome ispitnu: 1/3

1.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.⁵ Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje (ispitivana podvještina) te način bodovanja.

1.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁶

Task 1

Questions 1-12

You are going to read an article in which people talk about their travel experiences. For questions **1-12**, choose from the people **A-F**. Mark the correct answer on your answer sheet. There is an example at the beginning (0).

Which person ...

0	<u>E</u>	had problems communicating with the local people?
1	—	learned a new sport?
2	—	learned a new skill?
3	—	learned how to work in a team?
4	—	enjoyed being alone?
5	—	felt unhappy?
6	—	has become more self-confident?
7	—	enjoyed looking at the night sky?
8	—	became ill?
9	—	changed their travel plans?
10	—	did not like the local food?
11	—	had trouble sleeping?
12	—	hopes to go to the same place again?

⁵ Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u ogleđnome primjeru ispita.

⁶ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanja*.

Travellers' Tales

We asked some people to tell us about their travel experiences.

<p>A Antonia</p> <p>So I arrived at this seaside place to spend a couple of weeks relaxing by the sea, but I found that instead of being part of the local culture I was in a resort for Westerners. There were no beach huts but only a hotel, and there was a disco blasting out Western disco music all night, so I was dead tired in the morning. The place was crowded, and they were not my kind of people. But I didn't let it get me down – I just packed my bags and headed into the mountains.</p>	<p>D Derek</p> <p>While waiting to start my university course, I went to a remote area in Chile for three months on a project to build houses for the local people. I had to do all sorts of things, from helping general construction to pouring cement. I'd never done this before. And a great thing was that I got to know the families who will actually live in these houses. One day, I'll take my children there and say "I helped build that". I was worried about my university course but now with this experience I feel I'll make a success of it.</p>
<p>B Barbara</p> <p>I've just come back from Tanzania, where I was in a team teaching children how to read and write. It's wonderful to see the kids learn a new skill and become more confident in themselves. The place was a bit risky because of malaria, but I had plenty of medicines around me. I was surrounded by people all day, but in the evening I always tried to get some time for myself and watch glorious sunsets over the Indian Ocean.</p>	<p>E Emma</p> <p>I was bored watching TV all day so I decided to go somewhere totally different – Africa. I thought it was going to be a fabulous adventure – no advance planning. But when I arrived, I found myself in a really dirty place, with insects everywhere. As for the food, thank goodness there was a McDonald's. And I couldn't understand the language. I was so miserable that I just wanted to go home. So I did.</p>
<p>C Charles</p> <p>I spent a month monitoring endangered chamois goats and their interrelationship with wolves and bears. We spent the days high in the mountains, recording the presence of these animals through direct observation and their tracks, signs and calls. You could hear wolves howling at night, but I soon got used to it. I sometimes spent hours looking at the stars – you don't see that in London. I even managed to do some serious mountaineering, the first time I'd done that. It was quite dangerous, and it really showed me how important it is to be able to rely on the people around you and coordinate everything you do.</p>	<p>F Fred</p> <p>I spent three months in Ghana on a football programme, working with street children, orphans and children with disabilities. My job was to help organize training sessions and competitions and to give lessons on football tactics. I stayed with a local family, which was a true cultural experience. The food was very different from what I was used to. I also took part in football camps, but I missed one because I had to stay in bed for a couple of days. It must have been something I ate. But working with these children was great. It all gave me a new way of looking at the world.</p>

TOČNI ODGOVORI: 1 C, 2 D, 3 C, 4 B, 5 E, 6 D, 7 C, 8 F, 9 A, 10 E, 11 A, 12 D

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 12 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora
za svako pitanje

1.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora⁷

Task 2

Questions 6-13

You will hear people talking in eight situations. For each situation (6-13), choose the best answer, **A**, **B** or **C**. You will hear each recording twice.

- 6 You hear Debra talking to a friend.

What is Debra saying?

- A She doesn't want cheap shoes.
- B The shoes are too expensive.
- C She doesn't have enough money.

- 7 You hear a student talking to a friend.

What does he think about playing football?

- A It is fun.
- B It is a waste of time.
- C It keeps you healthy.

- 8 You hear a teacher talking to his class.

What is the teacher's main point?

- A to present a schedule
- B to give a warning
- C to make a suggestion

- 9 You hear Dana talking about her aerobics club.

Why does she go there?

- A to lose weight
- B to keep fit
- C to meet friends

- 10 You hear Ben talking to a friend about the course he will take at university.

Why is he taking the course?

- A to become a food technologist
- B to please his parents
- C to get a university degree

- 11 You hear Sandra talking to a friend about her holiday.

Where did she stay?

- A on a camp site
- B in a guest house
- C in a hotel

- 12 You hear Martha talking to a friend about her new boyfriend.

How does she feel about the relationship?

- A happy
- B insecure
- C relieved

- 13 You hear part of a radio interview.

What is the topic of the interview?

- A types of holiday
- B care for the environment
- C dealing with stress

TOČNI ODGOVORI:

6 A, 7 B, 8 B, 9 C, 10 C, 11 A, 12 B, 13 C

ISPITIVANA PODVJEŠTINA:

razumijevanje glavne misli/specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 8 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svako pitanje

⁷ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Slušanja*.

1.6.3. Primjeri zadataka dopunjavanja⁸

Task 5

Questions 33-40

Read and complete the text below. Fill each space (33-40) with one word. Write the correct word on your answer sheet. There is an example at the beginning (0).

Bay of Islands

The Bay of Islands is **(0)** one of the world's most popular areas for big-game fishing. The bay is a maritime park that **(33)** ___ off the north-east coast of New Zealand's North Island. In 1926, the best-selling American writer Zane Grey **(34)** ___ up camp on the largest of the islands and made his name by catching a 50 kg tuna, **(35)** ___ took the world record. **(36)** ___, for those who prefer to look for wildlife but not hunt it, there are wonderful opportunities to **(37)** ___ dolphin-and whalewatching. One of the best-known companies offering trips is **(38)** ___ confident that it provides an extra trip free of charge, if you have the bad luck not to see a dolphin or whale the first time round. If you like scuba diving, **(39)** ___ are several good dive sites. Visit uninhabited islands and swim from lonely beaches. Or **(40)** ___ advantage of the Cream Cruise that delivers post and supplies to farmers in remote locations, taking you up and down hidden bays for peaceful relaxation.

TOČNI ODGOVORI: **33** lies, **34** set/put, **35** which, **36** However, **37** do/go/enjoy, **38** so, **39** there, **40** take

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: uporaba prikladnih leksičkih i/ili strukturalnih obrazaca

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 8 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

⁸ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Čitanja.

1.6.4. Primjer zadatka eseja⁹

Task 6

Write an essay of **200-250** words. Your essay must have an introduction, body and conclusion.

Some people say that Turbo Folk has a bad influence on teenagers. Others say it is harmless fun.

Discuss both of these views and give your own opinion.

ISPITIVANA PODVJEŠTINA:

ispunjenje zadatka, koherencija i kohezija uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivače¹⁰, ukupno 20 bodova

⁹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanja*.

¹⁰ v. poglavlje *Opis bodovanja* i dodatno pojašnjenje objavljeno uz ogledni primjer ispita

1.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se bitno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode i oblici rada, koji se rabe u svakodnevnome nastavnome procesu, jednako su učinkoviti i za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za ispit.

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit trebali detaljno proučiti ispitni katalog i ogledni primjer ispita. Analiza ispitnoga kataloga omogućuje uvid u strukturu i trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka i način njihova bodovanja. Tijekom pripremanja za državnu maturu pristupnicima se preporučuje detaljno proučavanje *Vodiča za učenike*, nacionalnih ispita, ispita probne državne mature od 2006. do 2009. godine i održanih ispita državne mature u 2011. godini koji su objavljeni na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*.

1.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnike treba poticati da što više i češće čitaju razne vrste tekstova i da pokušaju odgovoriti (izraziti svoje osjećaje) na sadržaj teksta, a ne se isključivo koncentrirati na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta od jednake su važnosti kao i jezične strukture koje se u njemu nalaze. Razvijanje sposobnosti predviđanja važan je čimbenik vještine čitanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što započnu čitanje samoga teksta.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se zadatci za uvježbavanje ove vještine zadaju za samostalan rad kod kuće. Opravdano je za očekivati da pristupnici obavljaju postavljene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ovu ispitnu cjelinu. Pristupnike prvenstveno treba upoznati s vrstama zadataka na ispitu i postupcima koje će rabiti za njihovo uspješno rješavanje. U ovome slučaju pristupnike, prije svega, treba motivirati i ohrabriti jer oni o nepoznatome tekstu često znaju puno više nego što misle kad ga pročitaju. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufixi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja treba pažljivo pročitati natuknice (*prompts*) i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka dopunjavanja treba pažljivo pročitati tekst i obratiti pozornost na rečenice/riječi ispred i iza praznine, a nakon toga treba odlučiti koja riječ smisleno i gramatički najbolje popunjava prazninu u tekstu.

Razumijevanje svih riječi i gramatičkih struktura nije potrebno za uspješnost u ovoj ispitnoj cjelini. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na

pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u vještini čitanja?

Pristupnicima bi trebalo savjetovati:

- da pažljivo pročitaju upute za svaki zadatak
- da pažljivo pročitaju tekst/tekstove i pitanja u određenome zadatku
- da primijene odgovarajuću strategiju za pojedinu vrstu zadatka
- da se, nakon što riješe sve zadatke, vrate na pitanja koja nisu riješili u prvome čitanju i pokušaju ih riješiti
- da pažljivo prepisu odgovore na list za odgovore.

1.7.2. Vještina pisanja

Najvažniji čimbenik u pripremanju za ovu ispitnu cjelinu je omogućiti pristupnicima što više i češće uvježbavanje pisanja raznih vrsta zadataka, odnosno razvijanje navike pisanja. Jednako je važno pristupnicima nakon svakoga zadatka dati povratnu informaciju (*feedback*) o uspješnosti njihova obavljenoga rada. To je vrlo zahtjevan i dugotrajan posao. Svakako treba razmisliti o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Posebnu pozornost treba obratiti pozornom čitanju i raščlambi zadatka. Pripisnike treba podsjetiti da neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti njihovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja*.

Uspješnost u ovoj ispitnoj cjelini uključuje i poznavanje konvencija žanrova, npr. eseja, pisma, izvješća i sl. koji se pojavljuju u ispitima. Pripisnike

je moguće upoznati s osnovnim karakteristikama žanrova opisom i analizom primjera (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u njihovu svrhovitost. Pripisnicima također treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti njihovu povezanost.

Pripisnike također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodom. Prije samoga ispita korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ovoj ispitnoj cjelini.

Kako biti uspješan u vještini pisanja?

Pristupnicima bi trebalo savjetovati:

- da pažljivo pročitaju upute za zadatak
- da razmisle o zadanoj temi i zabilježe neke ideje
- da organiziraju ideje i napišu koncept zadatka u natuknicama
- da napišu cjeloviti tekst zadatka
- da pročitaju tekst i provjere jesu li u potpunosti obavili zadatak
- da ponovno pročitaju tekst i provjere jesu li zadovoljni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

1.7.3. Vještina slušanja

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela. Treba

uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se odgovarajuće pripreme za zadatke i razvijati kod njih svijest o ponavljanju slušanja zvučnih zapisa kada je to potrebno.

Od izuzetne je važnosti kod pripremanja pristupnika za ovu ispitnu cjelinu od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje na ispitnoj cjelini *Slušanja* (što se ispituje?¹¹) i vrstama zadataka (kako se ispituje?¹²) kojima se vještina slušanja ispituje.

Prije rješavanja zadataka pristupnike treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike treba osvijestiti i upozoriti ih da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje zadatka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnik slušati i o tome što se od njega očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pozornost moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u vještini slušanja?

Pristupnicima bi trebalo savjetovati:

- da pažljivo pročitaju uputu i tekst svakoga zadatka
- da, ako propuste odgovor na neko pitanje, nastave rješavati iduća pitanja
- da tijekom drugoga slušanja obrate pozornost na pitanja koja nisu riješili tijekom prvoga slušanja
- da pažljivo prepišu odgovore na list za odgovore.

¹¹ v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹² v. poglavlje *Struktura ispita*

1.7.4. Savjeti za pisanje uspješnoga eseja

PRIPREMA ZA ISPIT

1. Proučite ljestvicu za ocjenjivanje.

- Ljestvica pokazuje što ocjenjivač traži od eseja.
- Možete ju naći u katalogu¹³.
- Ima 4 kriterija: *Izvršenje zadatka*, *Koherencija i kohezija*, *Vokabular* i *Gramatika*.
- Da biste bili uspješni, morate dobiti visoki broj bodova za svaki kriterij.
- Proučite objašnjenja ljestvice za ocjenjivanje kako biste znali što trebate učiniti.

Zapravo trebate:

- odgovoriti na svaki dio pitanja (vidi *Izvršenje zadatka*)
- napisati uvod, glavni dio i zaključak (vidi *Izvršenje zadatka*)
- poduprijeti svoje glavne ideje argumentima i potporom (vidi *Izvršenje zadatka*)
- poredati svoje misli u logičnome slijedu kojega je lako pratiti (vidi *Koherencija i kohezija*)
- povezati svoje misli tako da pomažu čitatelju (vidi *Koherencija i kohezija*)
- podijeliti glavni dio u prikladne odlomke (vidi *Koherencija i kohezija*)
- rabiti prikladan vokabular za izražavanje svojih misli (vidi *Vokabular*)
- rabiti prikladne gramatičke strukture (vidi *Gramatika*).

¹³ v. poglavlje *Opis bodovanja – Vrednovanje ispitne cjeline Pisanja*

2. Proučite zadatak u oglednome ispit.

Ogledni ispit možete naći na internetu (www.ncvvo.hr).

A. U uputama piše: **Write an essay.**

Napišite uvod, glavni dio i zaključak. **Nemojte** samo početi i nastaviti pisati u jednome dugome odlomku, bez uvoda ili zaključka. U tom slučaju ne ćete napisati dobar esej i ne možete dobiti više od 2 boda za *Izvršenje zadatka* ni više od 4 boda za ostale kriterije (*Koherencija i kohezija*, *Vokabular* i *Gramatika*). Ako ne napišete uvod ili zaključak, ne možete dobiti više od 3 boda za *Izvršenje zadatka*.

B. U uputama piše: **Write an essay of 200-250 words.**

Nemojte napisati manje riječi jer ćete izgubiti bodove na *Izvršenju zadatka*. **Nemojte** napisati puno više riječi jer riskirate da napišete nešto što nije povezano s temom ili ponavljate već rečeno zbog čega ćete izgubiti bodove na *Izvršenju zadatka*. Dodatno, možda ne ćete imati dovoljno vremena da završite esej.

C. U uputama se daje **tema eseja**.

Držite se teme. Ne dolazite na ispit s unaprijed pripremljenim tekstom. Ako ste promašili temu, ne možete dobiti više od jednoga boda za *Izvršenje zadatka* niti možete dobiti više od jednoga boda za ostale kriterije. **Ne ponavljajte** dijelove teksta koje ste već napisali.

Ako esej većinom ne obrađuje temu ili sadrži puno toga što nije bitno za temu, ne možete dobiti više od 2 boda za *Izvršenje zadatka* niti možete dobiti više od 4 boda za ostale kriterije.

D. U uputama piše: **Discuss both these views and give your own opinion.**

U uputama se od Vas traži:

- da raspravite dva suprotna gledišta
- da raspravite prednosti i nedostatke jednoga gledišta
- da date argumente za i protiv jednoga gledišta.

Odgovorite na sve dijelove pitanja. Ne raspravljajte samo o jednome gledištu ili samo o prednostima, već i o nedostacima. **Ne raspravljajte** samo o argumentima za, već i o argumentima protiv. Ako se ne budete držali toga, ne možete dobiti više od 3 boda za *Izvršenje zadatka*.

3. Proučite primjere eseja i komentare.

Možete ih naći na internetu¹⁴ (www.ncvvo.hr). Iz ovih primjera možete vidjeti koliki su broj bodova dobili eseji za svaki kriterij na ljestvici za ocjenjivanje, uz obrazloženje. Učite iz tuđih pogrešaka.

4. Vježbajte.

Izaberite nekoliko tema i pišite o njima. Izbrojite riječi da dobijete predodžbu o tome što možete reći u 200 – 250 riječi.

Pišite eseje 75 minuta (toliko vremena imate na ispitu) tako da možete vidjeti koliko će Vam vremena trebati za pisanje 200 – 250 riječi i koliko vremena možete odvojiti za planiranje eseja prije nego što ga počnete pisati, a i za provjeravanje eseja nakon što ste ga napisali.

KADA ISPIT POČNE

5. Pozorno pročitajte temu.

O čemu točno morate pisati? Morate li raspraviti o dvama suprotnim stajalištima? Koja su to stajališta? Morate li raspraviti o prednostima i nedostacima? Morate li dati argumente za i protiv?

Prije nego što počnete pisati esej, isplanirajte ga.

Esej je oblik organiziranoga pisanja. Nitko ne može napisati dobar esej, a da ga nije prethodno isplanirao. Tajna pisanja uspješnoga eseja leži u **planiranju**. **Zato nemojte odmah samo početi pisati esej**. Prvo ga isplanirajte.

Tajna uspješnoga planiranja leži u **pisanju bilješki**.

6. Razmislite o čemu ćete pisati.

- Proučite oba dijela teme. Što možete reći o svakome dijelu? Zabilježite svoje argumente. **Ne pišite rečenice**, samo zabilježite natuknice.
- Proučite svoje argumente. Koje **razloge** ili **primjere** možete dati da biste ih poduprli? Zabilježite ih. To će Vam pomoći da dobijete dobru ocjenu za *Izvršenje zadatka*.
- Ako imate puno više za reći o jednome dijelu teme nego o drugome, usredotočite se na ono što možete reći o drugome dijelu teme. Ako posvetite puno više pažnje jednomu dijelu nego drugomu, ne možete dobiti više od 4 boda za *Izvršenje zadatka*.

Pronalaženje argumenata i potpore je važan dio, zato mu posvetite neko vrijeme. Kada budete zadovoljni svojim argumentima i potporom, možete se usredotočiti na planiranje eseja. Znaite **što** želite reći. Sada se trebate usredotočiti na to **kako** ćete to reći.

7. Grupirajte svoje ideje.

Stavite svoje ideje u grupe. Primjerice:

- jedno gledište – drugo gledište
- prednosti – nedostaci
- argumenti za – argumenti protiv.

¹⁴ Objavljeni su u Dodatku ispitnome katalogu.

8. Posložite svoje misli u logičan slijed.

Tako će biti lakše slijediti Vaše argumente. Ovaj je dio važan ako želite dobiti visoki broj bodova za *Koherenciju i koheziju*.

9. Donesite odluku o svojim ODLOMCIMA.

- Ako imate dvije odluke (primjerice, jedno gledište i drugo gledište), trebate dva odlomka.
- **Ne pišite glavni dio eseja u samo jednome odlomku.** Odlomak se bavi **jednom** glavnom idejom i ne bi trebao sadržavati rečenice o nekoj drugoj temi. Oblikovanje odlomaka je važno ako želite dobiti visoki broj bodova za *Koherenciju i koheziju*.

10. Provjerite svoj plan.

- Imaju li Vaše ideje logički slijed?
- Jesu li Vaše ideje poduprte argumentima? Imaju li oni logički slijed?
- Jesu li Vaši argumenti poduprti razlozima ili primjerima?
- Jesu li Vaše glavne ideje, argumenti i potpora grupirani u buduće odlomke?

Kada ste rasporedili svoje ideje u logičan slijed i podijelili ih u odlomke, možete se usredotočiti na pisanje eseja.

KADA PIŠETE ESEJ

Opći savjeti

11. Ostavite prostor između redova.

Činite to kako biste mogli precrtati pogreške i napisati ispravak iznad precrtane riječi.

12. Uvlačite prvi red odlomka.

Ovo je vrlo važno jer po tome ocjenjivač može jasno vidjeti da ste započeli novi odlomak.

13. Pazite na rukopis.

Ovo pomaže ocjenjivaču i ostavlja dobar dojam. Zato razmislite što ćete napisati, zatim napišite, i to ne prebrzo, koncentrirajući se na oblikovanje slova tako da su ona čitka čitatelju.

Ostali savjeti

14. Napišite uvod.

- Recite čitatelju što će pisati u glavnome dijelu eseja. Ako ćete pisati o prednostima i nedostacima, recite čitatelju. Ako ćete prvo pisati o jednome stajalištu, a onda o drugome, recite čitatelju. Ako ne napišete uvod, ne možete dobiti više od 3 boda za *Izvršenje zadatka*.

15. Napišite odlomke.

Za svaki odlomak recite ocjenjivaču o čemu će biti riječ u odlomku. To je tematska rečenica.

- Naglasite svoje argumente. Jedan je način da rabite tematske rečenice. Drugi je način da rabite ove fraze: *The main advantage... is...;* ili *Another important reason why... is...;* *A major argument against... is.* Ovo će Vam pomoći da dobijete visoki broj bodova za *Izvršenje zadatka*.
- Povezujte svoje misli na primjeren način:
 - unutar rečenica (primjerice, *because, while, whereas, so, although...*)
 - između rečenica (primjerice, *For this reason, As a result, In addition, However...*)
 - između odlomaka (primjerice, *A second major..., On the other hand...*).

Ovo će Vam pomoći da dobijete visoki broj bodova za *Koherenciju i koheziju*.

- Završite sa zaključkom u kojem dajete sažetak onoga što ste rekli.

Ovo će Vam pomoći da dobijete visoki broj bodova za *Izvršenje zadatka*. Dobro sastavljen odlomak će Vam donijeti visoki broj bodova za *Koherenciju i koheziju*.

16. Napišite zaključak

- U zaključnome dijelu eseja ponovite svoje glavne misli i napišite svoje osobno mišljenje. Ako ne napišete zaključak, ne možete dobiti više od 3 boda za *Izvršenje zadatka*.

NAKON ŠTO STE NAPISALI ESEJ

17. Provjerite vokabular i gramatiku.

- Provjerite vokabular.

Imate li pravopisnih pogrešaka? Primjerice, *bed* umjesto *bad*, *then* umjesto *than*, *god* umjesto *good*.

Jeste li zaboravili prepisati neku riječ ako ste prvo napisali nešto na drugi papir i onda prepisali?

- Provjerite gramatiku.

Imate li pogreške u sročnosti između subjekta i predikata (primjerice, *they... has been*; *it... were found*)? Jeste li dodali nastavak *-s/es* na glagole u 3. licu za glagolsko vrijeme Present Simple? Jeste li točno uporabili glagolska vremena? Jeste li rabili upitnu konstrukciju kada niste trebali (primjerice, *I don't know why do they do this.*)?

Ako poslušate ove savjete, sigurno ćete napisati uspješan esej.

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

2.1. Područja ispitivanja

Ispitom državne mature iz Engleskoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima.

Sukladno tomu, ispit iz Engleskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: **Čitanje, Pisanje i Slušanje**.

Vještina govorenja ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2011./2012. No, valja naglasiti da i dalje treba sustavno razvijati, njegovati i usavršavati vještinu govorenja jer je konačni cilj naučiti se služiti jezikom u komunikacijskoj situaciji.

2.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima i prema A2 razini ZEROJ-a.

2.2.1. Čitanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina čitanja, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema Okvirnome nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) pristupnik može:

- razumjeti kratke, jednostavne tekstove koji sadržavaju najučestaliji vokabular
- razumjeti kratke, jednostavne tekstove o poznatim temama i tekstove konkretnoga sadržaja u kojima se rabi uobičajeni svakodnevni vokabular

- pronaći specifične informacije u jednostavnim tekstovima s kojima se susreće, poput pisama, brošura i kratkih članaka koji opisuju događaje.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- općenito razumjeti o čemu je riječ, (uočiti osnovni smisao)
- pronaći specifične informacije
- detaljno razumjeti tekst
- detaljno razumjeti određene leksičke obrasce
- detaljno razumjeti i prikladno uporabiti određene strukturalne obrasce.

2.2.2. Pisanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina pisanja, odnosno pisana produkcija.

Prema Okvirnome nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:71f.) pristupnik može:

- napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima poput 'i', 'ali' i 'jer'
- smisleno povezanim rečenicama pisati o svakodnevnom pojavnostima iz svojega okruženja, npr. o ljudima, mjestima, obrazovnome iskustvu i slično
- napisati vrlo kratki i jednostavni opis određenih događaja, prošlih aktivnosti i osobnih iskustava
- rabiti uski izbor osnovnoga vokabulara potreban za snalaženje u svakodnevnom situacijama
- rabiti neke jednostavne strukture ispravno iako još uvijek pravi osnovne pogreške, ali je unatoč tomu obično jasno što želi reći.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- napisati vrlo kratki opis (od 40 do 60 riječi) u poznatome kontekstu (događaji, prošle aktivnosti i osobna iskustva itd.) gdje je jasno što želi reći usprkos uskomu rasponu vokabulara i osnovnim gramatičkim pogreškama.

2.2.3. Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina slušanja. Prema Okvirnome nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:62ff.) pristupnik može:

- razumjeti fraze i izraze koji se odnose na područja od neposrednoga interesa (npr., osnovni podatci o njemu, njegovoj obitelji, njegovoj neposrednoj okolini, školi i sl.) ako se govori polako i jasno
- prepoznati temu razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se govori polako i jasno
- razumjeti osnovni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i upozorenja
- razumjeti i izvući bitne informacije iz kratkih, snimljenih tekstova koji se bave predvidivim svakodnevnim temama ako su izneseni polako i jasno.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik razumjeti *osnovni smisao*, tj. *glavne misli i specifične (bitne) informacije* na ovim vrstama tekstova:

- razgovori
- poruke i obavijesti.

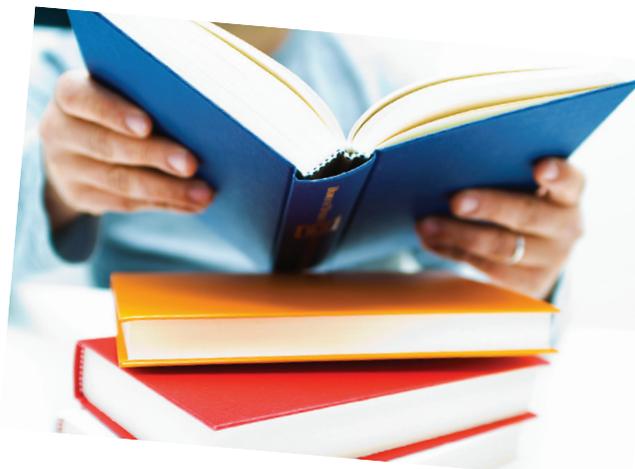
Tekstovi govore o predvidivim svakodnevnim temama prema Nastavnome planu i programu iz Engleskoga jezika i izneseni su polako i jasno.

2.3. Struktura ispita

Ispit iz Engleskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Čitanje

Ispitna cjelina *Čitanja* sastoji se od 6 skupina zadataka (*tasks*) vezanih uz različite početne tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Čitanja* prikazana je u tablici 1.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 1 . Struktura ispitne cjeline *Čitanja*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla i specifičnih informacija	zadatci povezivanja	kratke poruke/ članci/obavijesti	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratke poruke/ obavijesti/članak	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci dopunjavanja	članak/brošura	5
4.	detaljno razumijevanje teksta	zadatci povezivanja	članak/brošura	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksik/strukture)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	osobno pismo/ brošura/članak	5
6.	detaljno razumijevanje teksta (strukture)	zadatci dopunjavanja	osobno pismo/ brošura/članak	5

Napomena: Tekstovi sadrže približno 1200 riječi.

2.3.2. Pisanje

Ispitna cjelina *Pisanja* sastoji se od zadatka kratkoga sastavka.

Pristupnici će dobiti poruku koja ima tri sadržajne odrednice/pitanja. Njihov je zadatak napisati odgovor koji sadrži od 40 do 60 riječi.

2.3.3. Slušanje

Ispitna cjelina *Slušanja* sastoji se od 4 skupine zadataka (*tasks*) vezanih uz različite slušane tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanja* prikazana je u tablici 2. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanja*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratke poruke/obavijesti	5
2.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	kratki razgovori	5
3.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	razgovor	5
4.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	obavijest	5

2.4. Tehnički opis ispita

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Engleskoga jezika¹ traje ukupno **85 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanja* i *Pisanja* provode se vremenski odvojeno od ispitne cjeline *Slušanja*, a za njihovo rješavanje predviđeno je **60 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanja* traje približno **25 minuta** uključujući i vrijeme predviđeno za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremenik provedbe bit će objavljen u *Vodiču kroz državnu maturu* te na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica*, *list za odgovore*, *dva lista za ocjenjivače* i *list za koncept*. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci

kojima se ispituje čitanje, zadatak kratkoga sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis. Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja, odnosno upisivanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadacima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju upisivanjem riječi na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

Za rješavanje zadatka produženoga odgovora (pisanje poruke) pristupnici mogu rabiti list za koncept, ali na kraju moraju odgovor čitko prepisati na list za čistopis.

¹ Vještina govorenja ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2011./2012.

Slušanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica i list za odgovore*. Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provedba ispitne cjeline *Slušanja*²

- Svaki se tekst sluša dvaput.
- Prije svakoga zadatka pristupnici imaju stanku kako bi pročitali pitanja prije slušanja.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju imaju 5 minuta da ih prepisu na list za odgovore.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadatcima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja triju dijelova ispita iz Engleskoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje. Tijekom svih dijelova ispita pristupnicima ne će biti dopušteno rabiti rječnik.

²Nakon što dežurni nastavnik pročita upute pristupnicima, pušta snimku. Snimka je napravljena na način da je njom predviđeno ponavljanje tekstova i stanke za čitanje i rješavanje zadataka. Pristupnici stoga trebaju pažljivo slušati upute na snimci.

2.5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi u svakoj od triju cjelina u ukupnome rezultatu imaju određeni udio.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 3.

Tablica 3. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Čitanje	40%
Pisanje	30%
Slušanje	30%

2.5.1. Vrijednovanje ispitne cjeline Čitanja

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod.

Ova ispitna cjelina donosi ukupno 30 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 40%

2.5.2. Vrijednovanje ispitne cjeline Pisanja

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno 15 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30%

Poruka se ocjenjuje prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od dvaju kriterija:

1. Izvršenje zadatka

2. Jezik.

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje *u kojoj je mjeri pristupnik odgovorio na sva pitanja u zadatku*.

Jezik

Kriterij *Jezik* odgovara na pitanje *s kojom se lakoćom može razumjeti što je pristupnik napisao*.

Ljestvica za ocjenjivanje zadatka prikazana je u tablici 4.

Tablica 4. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK
5	Postoji odgovor na sve tri sadržajne odrednice.	10	Tekst je potpuno razumljiv usprkos mogućim manjim pogreškama. Vrlo dobar raspon vokabulara/struktura
4	Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice, a jedan je odgovor nejasan.	9	
		8	Tekst je lako razumljiv usprkos pogreškama. Dobar raspon vokabulara/struktura
		7	
3	Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice.	6	Tekst je razumljiv usprkos brojnim pogreškama. Dovoljan raspon vokabulara/struktura
		5	
2	Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu, a dva su odgovora nejasna. ili Tri su odgovora nejasna.	4	Tekst je na mjestima teško razumljiv uz brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura
		3	
1	Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu. ili Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu, a jedan je odgovor nejasan. ili Dva su odgovora nejasna.	2	Tekst je u cjelini teško razumljiv uz vrlo brojne pogreške. Izrazito ograničen raspon vokabulara/struktura
		1	
0	Sadržaj teksta ne odnosi se niti u jednom svojem dijelu na postavljeni zadatak ili je tekst nerazumljiv.		

Pojašnjenje

Tekst koji ima 0 bodova iz *Izvršenja zadatka* dobit će i 0 bodova iz *Jezika*. Tekst koji ima 0 bodova iz *Izvršenja zadatka*, zbog premalo riječi, ne može dobiti više od 1 boda iz *Jezika*. Tekst koji ima 1 bod iz *Izvršenja zadatka* ne može dobiti više od 4 boda iz *Jezika*. Tekst koji ima 2 boda iz *Izvršenja zadatka* ne može dobiti više od 6 bodova iz *Jezika*. Tekst koji ima 3 boda iz *Izvršenja zadatka* ne može dobiti više od 8 bodova iz *Jezika*.

Ukoliko ocjenjivač misli da je odgovor između, primjerice, 8 i 6, može dodijeliti 7 bodova.

Bodovi se oduzimaju ako pristupnik napiše premalo riječi:

- za samo 30 – 35 riječi oduzima se 1 bod
- za manje od 30 riječi oduzimaju se 2 boda.

Minimalni broj bodova je 0.

Riječi se broje po načelu kako ih broji računalo – riječi su odvojene prazninama. Skraćenice (npr., *l'm, isn't*) broje se kao jedna riječ. U broj riječi ne ubrajaju se ponavljanja, nabranjanja i ulomci prepisani iz ispita čitanja.

2.5.3. Vrednovanje ispitne cjeline *Slušanja*

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod.

Ova ispitna cjelina donosi ukupno 20 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30%

2.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.³ Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje (ispitivana podvještina) te način bodovanja.

³ Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u oglednome primjeru ispita.

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁴

Task 1

Questions 1-5

You will hear five mobile phone messages. What is the main message of each speaker?
Match the statements (A-F) with each message (1-5). Write **one** letter next to the number.
There is one letter you do not need.
You will hear the recording twice.

- A Call me.
- B Visit me.
- C Meet me.
- D Wait for me.
- E Show me.
- F Write to me.

	A	B	C	D	E	F
1	☐					
2	☐					
3	☐					
4	☐					
5	☐					

TOČNI ODGOVORI: 1 C, 2 F, 3 D, 4 B, 5 A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)
0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svako pitanje

⁴ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Slušanja*.

2.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora⁵**Task 2****Questions 6-10**

You will hear five short conversations. For each question (6-10), choose the best answer, **A**, **B** or **C**. You will hear each conversation twice.

- 6** What time will they meet?
- A** At 5.
 - B** At 6.
 - C** At 7.
- 7** How much did Silvia pay for her flight to Paris?
- A** € 150.
 - B** € 90.
 - C** € 50.
- 8** What did Jenny buy?
- A** A jacket.
 - B** A shirt.
 - C** Trainers.
- 9** Where will Frank go on holiday?
- A** France.
 - B** Italy.
 - C** Spain.
- 10** What did Greg give Sally for St. Valentine's Day?
- A** Flowers.
 - B** Chocolates.
 - C** A DVD.

TOČNI ODGOVORI: 6 A, 7 B, 8 C, 9 B, 10 A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje bitnih informacija

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svako pitanje

⁵ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Slušanja*.

2.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja⁶

Task 6

Questions 46-50

Complete this email. For questions 46-50, write ONE word for each space. Write the words on your answer sheet. There is an example at the beginning (0).

Hi Frank,

Do you want to go out **(0)** ____ with us this evening? Jake and I are meeting outside the cinema **(46)** ____ seven. We are going to buy a present for Dave's sister **(47)** ____ it's her birthday tomorrow.

She'll **(48)** ____ thirteen – a teenager. After that, we're going to see The Island. **(49)** ____ you seen it?

Ring me on my mobile phone or text me to say **(50)** ____ you will come or not.

Love, Mia

TOČNI ODGOVORI: 46 at, 47 because/since, 48 be, 49 Have, 50 if/whether

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: detaljno razumijevanje teksta

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora

2.6.4. Primjer zadatka kratkoga sastavka⁷

Task 7

Question 51

Read the note from your Spanish friend, Manuel. Write Manuel a reply. Answer all his questions.

Write **40-60** words. Write the reply on your answer sheet.

Hi

The holidays are over and I'm back at school. How was your holiday? Where did you go?

What did you do?

Manuel

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivače⁸, ukupno 15 bodova

⁶ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Čitanja*.

⁷ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanja*.

⁸ v. poglavlje *Opis bodovanja*

2.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se bitno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode i oblici rada, koji se rabe u svakodnevnome nastavnome procesu, jednako su učinkoviti i za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za ispit.

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit trebali detaljno proučiti ispitni katalog i ogledni primjer ispita. Analiza ispitnoga kataloga omogućuje uvid u strukturu i trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka i način njihova bodovanja. Tijekom pripremanja za državnu maturu pristupnicima se preporučuje detaljno proučavanje *Vodiča za učenike*, nacionalnih ispita, ispita probne državne mature od 2006. do 2009. godine i ispita državne mature 2010. i 2011. koji su objavljeni na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*.

2.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnike treba poticati da što više i češće čitaju razne vrste tekstova i da pokušaju odgovoriti (izraziti svoje osjećaje) na sadržaj teksta, a ne se isključivo koncentrirati na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta od jednake su važnosti kao i jezične strukture koje se u njemu nalaze. Razvijanje sposobnosti predviđanja važan je čimbenik vještine čitanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što započnu čitati sami tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se zadatci za uvježbavanje ove vještine zadaju za samostalan rad kod kuće. Opravdano je za očekivati da pristupnici obavljaju postavljene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ovu ispitnu cjelinu.

Pristupnike prvenstveno treba upoznati s vrstama zadataka na ispitu i postupcima koje će rabiti kako bi ih uspješno riješili. Pristupnike, prije svega, treba motivirati i ohrabriti jer oni o nepoznatome tekstu često znaju puno više nego što misle kad ga pročitaju. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta. Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja treba pazljivo pročitati natuknice (*prompts*) i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka dopunjavanja treba pazljivo pročitati tekst i obratiti pozornost na rečenice/riječi ispred i iza praznine. Nakon toga treba odlučiti koja riječ smisleno i gramatički najbolje popunjava prazninu u tekstu.

Razumijevanje svih riječi i gramatičkih struktura nije potrebno za uspješnost u ovoj ispitnoj cjelini. Treba razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u vještini čitanja?

Pristupnicima treba savjetovati:

- da pažljivo pročitaju upute za svaki zadatak
- da pažljivo pročitaju tekst/tekstove i pitanja u određenome zadatku
- da primijene odgovarajuću strategiju za pojedinu vrstu zadatka
- da se, nakon što riješe sve zadatke, vrte na pitanja koja nisu riješili u prvome čitanju i pokušaju ih riješiti
- da pažljivo prepisu odgovore na list za odgovore.

2.7.2. Vještina pisanja

Najvažniji čimbenik u pripremanju za ispitnu cjelinu *Pisanja* je omogućiti pristupnicima što više i češće uvježbavanje pisanja raznih vrsta zadataka, odnosno razvijana navike pisanja. Jednako je važno pristupnicima nakon svakoga zadatka dati povratnu informaciju (*feedback*) o uspješnosti njihova obavljenoga rada. To je vrlo zahtjevan i dugotrajan posao. Svakako treba razmisliti o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Posebnu pozornost treba obratiti pozornomu čitanju i raščlambi zadatka na ispitu. Pristupnike treba podsjetiti da neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti njihovu uspješnost na ispitnoj cjelini *Pisanja*.

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u njihovu svrhovitost. Pristupnicima također treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti njihovu povezanost.

Pristupnike također treba uputiti na nužnost provjere i mogućih ispravaka prije predaje završne inačice uratka na ispitu. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodom.

Prije samoga ispita korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh na ovoj ispitnoj cjelini.

Kako biti uspješan u vještini pisanja?

Pristupnicima treba savjetovati:

- da pažljivo pročitaju upute za zadatak
- da razmisle o zadanoj temi i zabilježe neke ideje
- da organiziraju ideje i napišu koncept zadatka u natuknicama
- da napišu cjeloviti tekst zadatka
- da pročitaju tekst i provjere jesu li u potpunosti obavili zadatak
- da ponovno pročitaju tekst i provjere jesu li zadovoljni ostali kriteriji za ispitnu cjelinu *Pisanja* prema ljestvici za ocjenjivanje.

2.7.3. Vještina slušanja

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela. Treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se odgovarajuće

pripreme za zadatke i razvijati kod njih svijest o ponavljanju slušanja zvučnih zapisa kada je to potrebno.

Izuzetno je važno kod pripremanja pristupnika za ovu ispitnu cjelinu od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje na ispitnoj cjelini *Slušanja (što se ispituje?⁹)* i vrstama zadataka (*kako se ispituje?¹⁰*) kojima se vještina slušanja ispituje.

Prije rješavanja zadataka pristupnike treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike treba osvijestiti i upozoriti ih da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje zadataka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnik slušati i o tome što se od njega očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pozornost moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u vještini slušanja?

Pristupnicima treba savjetovati:

- da pažljivo pročitaju uputu i tekst svakoga zadatka
- da, ako propuste odgovor na neko pitanje, nastave rješavati iduća pitanja
- da tijekom drugoga slušanja obrate pozornost na pitanja koja nisu riješili tijekom prvoga slušanja
- da pažljivo prepisu odgovore na list za odgovore.

⁹ v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹⁰ v. poglavlje *Struktura ispita*

2.7.4. Savjeti za pisanje uspješnoga sastavka

PRIPREMA ZA ISPIT

1. Proučite ljestvicu za ocjenjivanje.

- Ljestvica pokazuje što ocjenjivač traži od odgovora.
- Možete je naći u katalogu.¹¹
- Ima dva kriterija: *Izvršenje zadatka* i *Jezik*. Da biste bili uspješni, morate ostvariti visoki broj bodova za svaki kriterij.

2. Proučite zadatak u oglednome ispitu.

Ogledni ispit možete naći na internetu (www.ncvvo.hr).

A. U uputama piše: **Read this note from... Write a reply. Answer all the questions.**

Provjerite jeste li odgovorili na sva pitanja. Ako odgovorite na samo dva pitanja, ne možete dobiti više od 3 boda za *Izvršenje zadatka*. Ako odgovorite na samo jedno pitanje, ne možete dobiti više od 1 boda za *Izvršenje zadatka*.

B. Ljestvica za ocjenjivanje traži **jasne odgovore**.

Ako odgovori nisu jasni, izgubit ćete bodove za *Izvršenje zadatka*. Primjerice, ako je pitanje: *What did you do? We were having fun all the time and I really enjoyed it.* – odgovor nije jasan
I went swimming, and sunbathing. – odgovor je jasan

C. U uputama piše: **Write 40-60 words.**

Nemojte napisati manje riječi jer ćete izgubiti bodove za *Izvršenje zadatka*. **Nemojte** napisati puno više riječi jer riskirate da napišete nešto što nije povezano sa zadatkom ili ponavljate već rečeno zbog čega ćete izgubiti bodove za *Izvršenje zadatka*. Ponavljanja uključuju prepisivanje rečenica iz teksta zadatka ili nabrojanje osobnih imena (*I was in Spain and went to some cities, like Barcelona, Madrid, Cordoba, Sevilla!*).

¹¹ v. poglavlje *Opis bodovanja – Vrjednovanje ispitne cjeline Pisanja*

3. Proučite primjere sastavaka i komentare.

Možete ih naći na internetu¹² (www.ncvvo.hr). Iz ovih primjera možete vidjeti koliki su broj bodova dobili sastavci za svaki kriterij na ljestvici za ocjenjivanje, uz obrazloženje. Učite iz tuđih pogrešaka.

4. Vježbajte.

Izaberite nekoliko poruka i napišite odgovore. Izbrojite riječi da dobijete predodžbu o tome što možete reći u 40 – 60 riječi.

KADA ISPIT POČNE

5. Pozorno pročitajte zadatak.

- Na koja tri pitanja morate odgovoriti?

PRIJE NEGO ŠTO POČNETE PISATI ODGOVOR

6. Planirajte svoj odgovor.

- Zabilježite što možete reći o svakome pitanju.
- Razmislite kako možete jasno odgovoriti na svako pitanje.
- Razmislite kako možete razraditi svoje odgovore.
- Razmislite koji će vokabular i strukture najprimjerenije i najtočnije izraziti Vaše misli.

KADA PIŠETE ODGOVOR

7. Pazite na rukopis.

Ovo pomaže čitatelju i ostavlja dobar dojam. Zato razmislite što ćete napisati, zatim to napišite, i to ne prebrzo, koncentrirajući se na oblikovanje slova tako da su ona čitka čitatelju.

NAKON ŠTO STE NAPISALI ODGOVOR

8. Provjerite vokabular i strukture.

- Provjerite vokabular.

Imate li pravopisnih pogrešaka? Primjerice, *realy* umjesto *really*, *pleanty* umjesto *plenty*, *god* umjesto *good*. Jeste li zaboravili prepisati neku riječ ako ste prvo napisali nešto na drugi papir i onda prepisali?

- Provjerite strukture.

Imate li pogreške u sročnosti između subjekta i predikata (primjerice, *they has; it were*)? Jeste li dodali nastavak *-s/-es* na glagole u 3. licu jednine za glagolsko vrijeme Present Simple? Jesu li glagolska vremena točna (tvorba, uporaba)?

Ako poslušate ove savjete, sigurno ćete napisati uspješan odgovor.

¹² Objavljeni su u *Dodatku* ispitnomu katalogu.

3. DODATCI

3.1. Gramatičke strukture za višu razinu ispita¹³

1. Imenice

- Types: common/proper nouns, concrete/abstract nouns, collective nouns
- Number: singular/plural (regular – irregular) countable/uncountable nouns
- Genitive: 's, s', phrase of, double genitive

2. Zamjenice

- Personal pronouns
- Reflexive and Emphatic pronouns
- Possessive pronouns
- Demonstrative pronouns
- Impersonal pronouns
- Interrogative pronouns
- Indefinite pronouns
- Relative pronouns

3. Pridjevi

- Types: opinion and factual adjectives
- Possessive adjectives
- Demonstrative adjectives
- Quantitative adjectives
- Participle adjectives: -ing and -ed
- Adjectives used as nouns (the + adjective)

¹³ Navedene gramatičke strukture odnose se na sve dijelove ispita iz Engleskoga jezika na višoj razini.

- Comparison of adjectives (regular, irregular)
- Comparison of Equality (as/so... as)
- Comparative and superlative structures: less, least; much / a bit / far / any + comparative; comparative + and + comparative; the + comparative...
- Order of adjectives

4. Prilozi

- Types: manner, place, time (definite, indefinite), frequency, degree
- Comparison of adverbs (regular, irregular)
- Position of adverbs

5. Članovi

- Indefinite
- Definite
- Zero

6. Brojevi

- Cardinal
- Ordinal

7. Prijedlozi

- Time
- Place
- Movement
- Instrument
- Cause

8. Veznici

- Co-ordinating:
 - expressing addition (and)
 - expressing alternative (or)
- Subordinating:
 - expressing time (when, before, etc.)
 - expressing place (where, etc.)
 - expressing cause (because, as, etc.)
 - expressing purpose (in order that, so that, etc.)
 - expressing effect (as a result, so, etc.)
 - expressing condition (if, unless, etc.)
 - expressing concession (although, even though, etc.)
 - expressing contrast (but, yet)

9. Glagoli

Classes of verbs: full (lexical) verbs, auxiliary verbs, modal verbs

Auxiliary verbs

be, do, have (have got)

Modal verbs

can, could, may, might, shall, will, should, would, ought to, must, have (got) to, mustn't, need, needn't (ability, permission, (polite) request, offer, obligation, permission, prohibition, necessity, lack of necessity, advice, suggestion; possibility/probability in the present/future and past)

Tense system

- Time: present, past, future
- Aspect: simple, continuous, perfect
- Voice: active, passive

Causative *have/get*

Tenses

- Present Simple
- Past Simple
- Present Continuous
- Past Continuous
- Present Perfect Simple
- Present Perfect Continuous
- Past Perfect Simple
- Past Perfect Continuous
- Future Forms: will/shall, be going to, Present Simple and Present Continuous for future, Future Continuous, Future Perfect Simple

Questions

- Yes/No questions
- Wh-questions
- Subject/Object questions
- Negative questions
- Question Tags
- Indirect questions

Phrasal verbs

Verb patterns

- Infinitives (with and without TO)
- Gerund

Reported Speech

Reported statements/questions/commands, requests, suggestions, etc.

10. Sintaksa

- Simple sentences
- Complex sentences:
 - 1 Relative clauses: defining, non-defining
 - 2 Adverbial clauses: time, cause, effect, purpose, concession, contrast, manner
 - 3 Conditional clauses: types 0, 1, 2, 3
Mixed conditionals
- Expressing wishes/hypothesis
- Emphatic structures: Cleft sentences, Inversion

11. Tvorba riječi

- prefixes, suffixes

12. Interpunkcija

- Capital letters, full stop, comma, colon, semi-colon, question mark, exclamation mark, apostrophe and quotation marks

3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu ispita¹⁴

1. Imenice

- Types
- Number: singular/plural (regular – irregular)
- Genitive: 's, s', phrase of

2. Zamjenice

- Personal pronouns
- Possessive pronouns
- Demonstrative pronouns
- Interrogative pronouns
- Relative pronouns
- Reflexive pronouns
- Indefinite pronouns

3. Pridjevi

- Possessive adjectives
- Demonstrative adjectives
- Quantitative adjectives
- Participle adjectives: -ing and -ed
- Comparison of adjectives (regular, irregular)
- Comparison of Equality (as/so... as)
- Order of adjectives

¹⁴ Navedene gramatičke strukture odnose se na sve dijelove ispita iz Engleskoga jezika na osnovnoj razini.

4. Prilozi

- Types: place, time (definite, indefinite), manner, frequency, degree

5. Članovi

- Indefinite
- Definite
- Zero

6. Brojevi

- Cardinal
- Ordinal

7. Prijedlozi

- Time
- Place
- Movement
- Cause

8. Veznici

- and, yet, or, so, when, until, since, if, although, etc.

9. Glagoli**Auxiliary verbs**

be, do, have

Modal verbs

can, could, may, must, have to, shall, will, should, would, need

Tense system

- Voice: active, passive

Tenses

- Present Simple
- Past Simple
- Present Continuous
- Past Continuous
- Present Perfect Simple
- Present Perfect Continuous
- Future Forms: will/shall, be going to
- Present Simple and Present Continuous for Future

Questions

- Yes/No questions
- Wh-questions

Phrasal verbs**Verb patterns**

- Ing forms
- Gerund

Reported Speech**10. Sintaksa**

- Simple sentence
- Compound sentence (word order)
- Complex sentences:
 - Conditional clauses: types 1, 2
 - Relative clauses

11. Tvorba riječi

- prefixes, suffixes, compounds, derivatives

3.3. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka eseja na engleskome jeziku (viša razina)

Points	Task Completion	Coherence and Cohesion	Vocabulary	Grammar
5	<ul style="list-style-type: none"> All parts of the prompt fairly equally developed. Main ideas well supported. 	<ul style="list-style-type: none"> Clear flow of ideas. Effective use of paragraphing and cohesive devices. 	<ul style="list-style-type: none"> Wide range for the task. Inaccuracies in usage/form/spelling occur but do not impede easy understanding. 	<ul style="list-style-type: none"> Wide range for the task. Inaccuracies in usage/form occur but do not impede easy understanding.
4	<ul style="list-style-type: none"> All parts of the prompt developed but unequally. Main ideas generally well supported. 	<ul style="list-style-type: none"> Generally clear flow of ideas. Good use of paragraphing and cohesive devices. 	<ul style="list-style-type: none"> Good range for the task. Inaccuracies in usage/form/spelling sometimes impede easy understanding. 	<ul style="list-style-type: none"> Good range for the task. Inaccuracies in usage/form sometimes impede easy understanding.
3	<ul style="list-style-type: none"> One part of the prompt not developed. Main ideas sufficiently supported. / Not all main ideas relevant. 	<ul style="list-style-type: none"> Flow of ideas sometimes unclear. Limited use of paragraphing or cohesive devices. 	<ul style="list-style-type: none"> Sufficient range for the task. Inaccuracies in usage/form/spelling sometimes cause difficulty in understanding. 	<ul style="list-style-type: none"> Generally uses simple structures. Inaccuracies in usage/form sometimes cause difficulty in understanding.
2	<ul style="list-style-type: none"> Two parts of the prompt not developed. / The essay is largely irrelevant. Main ideas insufficiently supported. Insufficient language control. / Inappropriate layout. 	<ul style="list-style-type: none"> Flow of ideas frequently unclear. Inadequate use of paragraphing or cohesive devices. Insufficient language control. 	<ul style="list-style-type: none"> Range is inadequate for the task. Inaccuracies in usage/form/spelling frequently cause difficulty in understanding. 	<ul style="list-style-type: none"> Relies on simple structures. Inaccuracies in usage/form frequently cause difficulty in understanding.
1	<ul style="list-style-type: none"> Insufficient prompt development. / The essay is irrelevant. No clear main idea. Generally unintelligible. 	<ul style="list-style-type: none"> Flow of ideas cannot be followed. Generally unintelligible. 	<ul style="list-style-type: none"> Range is severely restricted. Inaccuracies in usage/form/spelling generally prevent understanding. 	<ul style="list-style-type: none"> Range is severely restricted. Inaccuracies in usage/form generally prevent understanding.
0	The script is unintelligible or has less than 50 words.			

Note:

If the descriptors within a criterion (*Task Completion, Coherence and Cohesion, Vocabulary, Grammar*) are at different levels, the lower level applies. For example,

if vocabulary range is assessed at Band 5 and vocabulary accuracy at Band 4, the essay receives 4 for *Vocabulary*.

A script which scores 2 on *Task Completion* cannot score more than 4 on the other criteria.

A script that scores 1 on *Task Completion* because it is underlength cannot score more than 3 on the other criteria.

A script that scores 1 on *Task Completion* because it is irrelevant cannot score more than 1 on the other criteria.

A script that scores 0 on *Task Completion* because it is underlength cannot score more than 1 on the other criteria.

Underlength scripts are penalised on *Task Completion* as follows:

- 160-190 words: 1 point;
- 130-159 words: 2 points;
- 100-129 words: 3 points;
- 50-99 words: 4 points.

The minimum score for this criterion is 0.

Short forms (e.g. *I'm, isn't*) are counted as one word.

The word count does not include repetitions, enumerations and passages copied from the Reading Paper.

3.4. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka na engleskome jeziku (osnovna razina)

Points	Task Completion	Points	Language
5	All 3 questions are fully answered.	10	The text is completely understandable despite minor errors. Very good range of vocabulary/ structures.
4	2 questions fully answered, 1 unclearly.	9	
		8	The text is easy to understand despite some errors. Good range of vocabulary/structures.
		7	
3	Only 2 questions are fully answered.	6	The text is understandable despite numerous errors. Sufficient range of vocabulary/ structures.
		5	
2	1 question fully answered, 2 unclearly. or 3 questions answered unclearly.	4	The text is difficult to understand in places due to numerous errors. Inadequate range of vocabulary/ structures.
		3	
1	Only 1 question is fully answered. or 1 question is fully answered, 1 unclearly. or 2 questions are answered unclearly.	2	The text is generally difficult to understand due to error density. Severely restricted range of vocabulary/ structures.
		1	
0	The text does not answer any of the questions or cannot be understood.		

Note:

If the text gets 0 points on *Task Completion*, it gets 0 points on *Language*. If the text gets 0 points on *Task Completion* due to being underlength, it cannot get more than 1 on *Language*. If the text gets 1 point on *Task Completion*, it cannot get more than 4 on *Language*. If the text gets 2 points on *Task Completion*, it cannot get more than 6 on *Language*. If the text gets 3 points on *Task Completion*, it cannot get more than 8 on *Language*.

If the text falls between, for example, an 8 or a 6, the assessor can give 7 points.

Underlength scripts are penalised as follows:

30-35 words –1 point;

less than 30 words –2 points.

The minimum score is 0.

Short forms (e.g. *I'm*, *isn't*) are counted as one word.

The word count does not include repetitions, enumerations and passages copied from the Reading Paper.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

